

FEJÉR MEGYEI KÖZGYŰLÉS ELNÖKE

Fejér Megyei Önkormányzat

✉ Székesfehérvár, Szent István tér 9.

☎ (+36-22) 311-547

@ molnar.krisztian@fejer.hu

Szám: FMÖ/338-11/2020.

ELŐTERJESZTÉS

Tárgy: A Fejér Megyei Értéktár Bizottság 2020. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadása

Előterjesztő: Dr. Molnár Krisztián
közigazgatási elnök

I.

2020. november 4. napjától hatályban van a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI.3.) Korm. rendelet, melyben a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint „Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselőtestületének, a fővárosi, **megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét** a polgármester, illetve a főpolgármester, a **megyei közgyűlés elnöke gyakorolja**. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.”

II.

I. A jelen beszámolóval érintett időszakban a Fejér Megyei Értéktár Bizottság 3 ülést tartott, melyen a települési értéktáraknak köszönhetően 5 értéktári javaslatot tárgyalt és az alábbi 4 értékkel bővült a Fejér Megyei Értéktárba felvett megyei értékek listája:

- **„Csak még egyszer előre” háborús filmdráma – játékfilm**

1914 nyarától a magyar katonák először a szerb, majd az orosz fronton ontották vérüket a Nagy háborúban. További súlyos terheket rótt a Monarchiára, amikor 1915 kora tavaszán Olaszország is hadat üzent neki. Ezzel kezdetét vette a Nagy háború isonzói ütközeteinek száma, mely a nyugati front után ennek a háborúnak a második legnagyobb "vérszivattyúja" volt. Az olasz hadsereg az Isonzó folyó völgyében kezdte meg a támadó

hadműveleteket, míg a Monarchia hadereje védekezésre rendezkedett be és stratégiája az volt, hogy a folyót övező hegyek elfoglalásával - ezeket a hegyeket mintegy bástyaként használva - próbál ellenállni a támadásoknak. Később ez a stratégia helyes döntésnek bizonyult. A film címét adó mondat: "Csak még egyszer előre" valóban elhangzott, mégpedig 1918. július 18-án, a 17-esek újonnan kinevezett parancsnokának, Sipos Gyula alezredesnek a szájából, amikor a második isonzói ütközetben, a Mont-San Michaelle védelmében óriási veszteség érte a székesfehérvári alakulatot. Sipos Gyula alezredes, látva eme veszteségeket, könnyeivel küszködve szólt az életben maradtakhoz: "Fiúk, arra kérek titeket, hogy csak még egyszer előre!"

- **Székesfehérvári Királyi Napok (Székesfehérvár)**

Már az 1222-es Aranybulla is törvénybe iktatta, hogy a magyar királyok a Királyi Napokat Székesfehérváron kötelesek megülni. Az István király halálának 900. évfordulóján tartott 1938-as Szent István Emlékév mintájára 1988-ban, a 950. évfordulón újabb emlékévet tartottak. Ekkor indult el kezdeményezés a Szent István ünnepére szervezett állandó, egységes rendezvénysorozat megtartására, amire először 1996-ban került sor, kezdetben a Királyi Napok Nemzetközi Néptáncfesztivállal, később évről évre új kísérőprogramokkal kiegészülve.

A Székesfehérvári Királyi Napok mai formája 2013-ban, a Szent István Emlékévben jött létre. Ekkor, az önálló eseménynek számító ünnepi programelemek és új fesztiválokat egyesítette Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata. A Szent István ünnepe köré szervezett augusztusi rendezvénysorozat a történelmi főváros legfontosabb eseménye. Olyan kulturális csemegékkal várja vendégeit, melyek valóban csak Székesfehérvárhoz köthetők. Életre keltett skanzen, középkori vásári hangulat, izgalmas, korhű játékok, fényfestészeti műalkotások a belváros házfalain, fölénk magasodó óriásbábok, királyaink koronázási ceremóniája a Nagyboldogasszony-bazilika romjai fölött, sakkszínház, komoly-, könnyű és katonazenei koncertek, valamint a több, mint két évtizedes múltra visszatekintő néptáncfesztivál - páratlan összművészeti eseménysorozat minden korosztálynak.

- **Pesovár Ferenc Fejér Megyei Népdaléneklési és Népzenei Verseny**

A Pesovár Ferenc Fejér Megyei Gyermek- és Ifjúsági Népdaléneklési és Népzenei versenyt húsz éve rendezi meg a Fejér Megyei Művelődési Központ, 6-24 éves korú gyermekek és fiatalok számára, akik valamely Fejér megyei településen énekes vagy hangszeres zenével foglalkoznak, általános- vagy középiskolai, művészeti iskolai, zeneiskolai keretek között, illetve saját kedvtelésből, szakköri formában vagy akár egyénileg. A nagy múltú rendezvényt Vakler Anna népdalénekes, népzenepedagógus hívta életre 2000-ben. A találkozó célja kezdetektől az volt, hogy a népdalokat szerető, tanuló és éneklő fiatalok számára biztosítsák a bemutatkozási lehetőséget, új tehetségeket fedezzenek fel és segítsék őket a szakmai előbbre jutásukban, fejlődésükben.

- **Auguszt 26 története**

Auguszt 26 élettörténete több szempontból is különleges és a mai kor embere számára is tanulságos. Mindössze két olyan tejtermelő tehénről tudni a magyar állattenyésztés történetében, amely állatok tejtermelésükkel világrekordot értek el, s ezek közül az egyik Auguszt 26. Teljesítménye országos jelentőségű, a magyar állattenyésztő társadalom máig igen büszke rá.

Auguszt 26 története közvetlen módon állít emléket Fejér megyének az ország mezőgazdaságában, azon belül is az állattenyésztési ágazatban betöltött jelentős szerepének. Nemcsak a termelési és tenyésztési eredményekben, de a termelés és a tenyésztésellenőrzés területein is gyakran az ország többi részét megelőzve, jó példát mutatva végezték munkájukat a megyében dolgozó szakemberek.

Auguszt 26 1915 április 11-én született a Dreher-féle uradalom kismartoni tehenészetében. A „Köztelek” című lap 1924-ben részletesen írt a különleges képességű tehénről, s idézték a törzskönyvelendő állományról vezetett állományfelvételi napló bejegyzését: „Színe vöröstarka, kevés fehérrel, marmagassága 128, mellkasövméret 185, törzshossza 150 cm, születési ideje 1915, élősúlya 515 kg, évi termelése az 1921-1922 számadási évben 4095 kg, a tej átlagos zsírszázaléka 3'28, a borjuk száma 4, utolsó ellési ideje 1922. III. 4., utolsó fedezetés ideje 1922. július 10.

Ezzel jelenleg a Fejér Megyei Értéktár 59 megyei értékkel rendelkezik, melyek felsorolását a jelen előterjesztés melléklete képezi, valamint megtalálhatóak a www.fejer.hu/ertektar-lista oldalon, azonban a folyamatosan érkező javaslatok alapján a megyei értékek száma még tovább bővíülhet.

- II. A Fejér Megyei Értéktár Bizottság 2020. június 22-ei ülésén döntött a Székesfehérvári Királyi Napok (Székesfehérvár) Magyar Értéktárba történő felterjesztéséről. A hivatal munkatársai a bizottsági döntésnek megfelelően elkészítették a felterjesztést és megküldték a Hungarikum Bizottság számára.

Az Agrárminisztérium Hungarikum Főosztálya 2020. október 29-i tájékoztatása szerint tárgyi felterjesztést a Kulturális Örökség Szakbizottság 2020. szeptember 22. napján tartott ülésén megtárgyalta, s az alábbi határozati javaslatot hozta: A Kulturális Örökség Szakbizottság megtárgyalta a „Székesfehérvári Királyi Napok (Székesfehérvár)” Magyar Értéktárba kerülésre vonatkozó javaslatot, elismerve – az egyébként Megyei Értéktárban nagyon fontos szerepet betöltő – viszont még rövid előzményi múlttra visszatekintő kulturális elem jelentőségét, hangsúlyozza a turizmusban betöltött szerepét, és ezzel összefüggésben javasolja a Sport, Turizmus, Vendéglátás Szakbizottság általi megtárgyalását a javaslatnak.

A Sport, Turizmus, Vendéglátás Szakbizottság egyelőre azonban nem tartott ülést, így a javaslatot ők nem tárgyalták meg.

- III. A Fejér Megyei Értéktár Bizottság 2020. február 25-én kihelyezett bizottsági ülést tartott Mohán, amely előtt a bizottság jelenlévő tagjai és a hivatal munkatársai részt vettek a megyei értékek között szereplő, hagyományosan húshagyókedden megrendezésre kerülő Mohai Tikverőzésen. Az eseményen ünnepi köszöntőt mondott Bihácsi István Úr, a közgyűlés társadalmi megbízatású alelnöke.
- IV. A közgyűlés 119/2019. (V.30.) határozatával döntött arról, hogy pályázatokat kíván benyújtani az Agrárminisztérium HUNG-2019 kódjelű, „a nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására” kiírt 2019. évi pályázati felhívására, melynek keretében „Fejér megyei értéktár piknik - Fejér megyei értékek és nemzeti értékek népszerűsítése rendezvényeken keresztül” címmel 3 alkalommal, 3 helyszínen szakmai műhelykonferencia és szabadtéri programok szervezése és lebonyolítására kerülne sor.

Tájékoztatom a Tisztelt Közgyűlést, hogy a koronavírus okozta járványhelyzetre tekintettel a Fejér Megyei Önkormányzat többször fordult határidő-módosítási kérelemmel az Agrárminisztérium Hungarikum Főosztálya felé, melynek kapcsán az Agrárminisztérium engedélyezte a pályázati határidő 2021. május 31-ig történő meghosszabbítását.

Figyelemmel azonban arra, hogy a pandémiás helyzet fokozódására lehetett számítani, az önkormányzat 2020 őszén lebonyolította a pályázatában vállalt rendezvényeket.

Az aktuális járványügyi előírások maximális betartása mellett 2020. szeptember 18-án Etyeken a Megyenap, 2020. október 3-án a Móri Bornapok, 2020. október 10-én pedig az Ercsi Egészségnap társrendezvényeként került lebonyolításra a Fejér Megyei Értéktár Piknik.

Az értéktár piknikek mindegyike az alábbi program szerint alakult:

1. *Szakmai műhelykonferencia*

- A nemzeti értékgyűjtés módszertana, a Magyar Értéktárban és a Hungarikumok között szereplő nemzeti értékek bemutatása (Agrárminisztérium)
- A Fejér Megyei Értéktár Bizottság munkájának és a Fejér megyei értékek bemutatása (Fejér Megyei Értéktár Bizottság)
- helyi értéktár bizottság bemutatkozása

2. *Szabadtéri rendezvények*

- MintaKINCStár és Hungarikum játszóház
- Hungarikum ételek és italok kóstoltatása

- V. A közgyűlés elnöke 52/2020. (V.28.) számú határozatával döntött a HUNG-2020 kódjelű, „Az Agrárminisztérium 2020. évi pályázati felhívása a nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására” c.

pályázat benyújtásáról. A pályázat keretében két kiadvány megvalósítását tervezi az önkormányzat.

Az egyik kiadvány az iskoláskorúak érdeklődésére számot tartó, korábban megjelent „Mesés Fehérvár” kiadvány folytatása, annak megyei változata, természetesen a megyei értékekkel. A második kiadvány a „Fejér megye értékei az ezeréves megye tükrében” című, a Fejér megye értékeit bemutató kötet megjelentetése lenne, a Fejér Megyei Levéltár közreműködése mellett. A pályázat az online felületen 2020. július 2-án benyújtásra került. Az Agrárminisztérium Hungarikum Főosztálya 2020. szeptember 30-án értesítette az önkormányzatot, hogy a két kiadvány kiadására egyszeri, 4.000.000.- Ft vissza nem térítendő támogatást biztosít. A Támogatói okirat előkészítéséhez a szükséges nyilatkozatok a minisztérium számára megküldésre kerültek.

Székesfehérvár, 2020. november 26.

Dr. Molnár Krisztián s.k.

Határozati javaslat**Fejér Megyei Önkormányzat Közgyűlése hatáskörében eljáró
Fejér Megyei Közgyűlés Elnökének****..../2020. (XI....) határozata****a Fejér Megyei Értéktár Bizottság 2020. évi munkájáról szóló beszámoló
elfogadásáról**

1. 2020. november 4. napjától hatályban van a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI.3.) Korm. rendelet, melyben a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.
2. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint „Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselőtestületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.”
3. Az 1.-2. pontban foglaltakra figyelemmel a Fejér Megyei Értéktár Bizottság 2020. évi munkájáról szóló beszámolót elfogadom.

Székesfehérvár, 2020. november 26.

Dr. Molnár Krisztián
a közgyűlés elnöke**Dr. Kovács Zoltán**
megyei jegyző

A Fejér Megyei Értéktár Értékei

1. Az alapi ugrós- és kanásztánc
2. Pusztaszabolcsi Szent Imre római katolikus templom barokk orgonája
3. Hagyományok Háza - Pusztaszabolcsi Helytörténi Gyűjtemény
4. Alba Regia Táncegyesület
5. Helytörténeti kiadványok
6. "Don-kanyar Emlékkápolna"
7. "Katonai Emlékpark Pákozdi - Nemzeti Emlékhely"
8. "Pákozdi ingókövek"
9. "1848. szeptember 29-i csata"
10. Zámolyi "Uradalmi magtár"
11. Kerekszenttamási rotunda – Zámoly
12. Temetői templomrom és régi temető – Zámoly
13. Jancsárkert termelői piac – Székesfehérvár
14. Brunszvik Teréz szellemi öröksége, a martonvásári Óvodamúzeum gyűjteménye és épületegyüttese – Martonvásár,
15. A Brunszvik család szellemi hagyatéka, Beethovenhez fűződő kapcsolata és a martonvásári Beethoven Emlékmúzeum – Martonvásár,
16. Brunszvik kastély épületegyüttese és angolkertje – Martonvásár
17. Hangistálló – Nagyegyháza (Óbarok)
18. Kastélyszínház – Vereb
19. Pogánykő - honfoglaláskori sírhely - Vereb
20. Bodajki Kegyhely; Kegytemplom, Kolostor, Kálvária, Zarándokudvar - Bodajk
21. Bodajki Kegyhely Mária-napi Főbúcsú - Bodajk
22. Jakab István László festőművész, a népi építészetet megőrkítő festményei - Bicske
23. bicskei fehérhímzés – Bicske
24. római kori kőgát – Pátka
25. Platánsor – Alcsútdoboz
26. Fekete Ildikó festett tojásai – Alcsútdoboz
27. Akóts – malom – Székesfehérvár
28. Molla Szadik sírja – Velence
29. Szőlész-borász kultúra – Velence
30. Wenckheim – kastély – Velence
31. Alcsúti Arborétum – Alcsútdoboz
32. Fejér Megyei Diáknapok
33. Halász-kastély – Kápolnásnyék
34. Sukorói református templom és haditanács története – Sukoró
35. Mezőtlábas park – Tabajd
36. MintaKINCStár program foglalkoztató füzet sorozat és módszertan
37. Rác hagyományőrzés (Ercsi)
38. Eötvös József Emlékmúzeum (Ercsi)
39. Római katolikus templom (Ercsi)
40. Római katolikus kápolna és Eötvös-obeliszk (Ercsi)
41. Cukorgyári római katolikus Szent Erzsébet Kápolna (Ercsi)
42. A velencei plébániatemplom 1554-ben készült harangja
43. Bence-hegyi kilátóterasz és kilátója (körpanoráma)

44. Velence ősi temploma (Bod-kápolna)
45. Óperenciás Fejér Megyei Mesemondó verseny
46. Várpark – Dinnyés
47. Selmeci-székesfehérvári Diákhagyományok
48. Tűzzel-vassal Fesztivál
49. Székesfehérvár, Rác utca 27. szám alatti Kézművesek háza
50. Mohai Tikverőzés
51. Beck-Ulicza kastély (Velence)
52. Daru Péterné tojásfestő munkásságát (Bodajk)
53. Wekerle Sándor személyét és tevékenységét (Mór)
54. Szentiváni dió (Alsószentiván)
55. Szentháromság-szobor (Ráckeresztúr)
56. **„Csak még egyszer előre” háborús filmdráma – játékfilm**
57. **Székesfehérvári Királyi Napok (Székesfehérvár)**
58. **Pesovár Ferenc Fejér Megyei Népdaléneklési és Népzenei Verseny**
59. **Augusztus 26 története**